

Oponentský posudek na bakalářskou práci Terezy Roudnické

CANISTERAPIE A JEJÍ VYUŽITÍ PŘI PRÁCI SE SENIORY

Autorka si zvolila téma z oblasti, která je mezi terapiemi více okrajová, tím spíše její volbu považuji za užitečnou. S terapeutickým využitím psů se i skrze média setkáváme vesměs u dětí, senioři z něj ale mohou mít neméně užitek a souhlasím s autorkou, že větší rozšíření tohoto přístupu do pobytových zařízení pro seniory by bylo prospěšné.

Po formální stránce je práce zpracována velmi dobře. Kapitoly jsou přehledně a logicky členěny, tak aby naplnily cíl – popsat proces a význam canisterapie při práci se seniory. Výzkumná část práce si klade za cíl analyzovat efektivitu CT u seniorů v institucionální péči, za pomoci několika kazuistik. Bohužel pro prokázání efektivity by bylo potřeba výzkum uchopit jinak, než takto popisně (konkrétní výhrady viz níže).

Text je psaný přiměřeným jazykem na odpovídající úrovni, místy si autorka dovoluje být osobnější a dává najevo vlastní angažovanost v tématu, což hodnotím kladně. Několik překlepů a gramatických chyb nenarušuje nadměru čtivost ani celkovou úroveň. Pozor – Nakonečný (ne Nekonečný), Dolejší (ne Dolejší), zlomenina femuru (ne lemuru) apod. K odborné terminologii stojí za zmínku, že autorka nedělá v jazyce rozdíl mezi jednotlivými setkáními a celým dlouhodobým procesem pravidelných setkání, oboje nazývá canisterapií, což místy mate (zvláště v praktické části).

Jako zdroje autorce posloužila řada monografií s gerontologickou tematikou, zatímco poznatky o canisterapii čerpala převážně z článků ze zájmových časopisů. Je škoda, že několik titulů o canisterapii v anglickém jazyce, které najdeme v seznamu literatury, nenacházíme v textu jako zdroje citací. Autorka v závěrečné diskusi reflektuje, že autory popularizačních článků jsou sami canisterapeuti, kteří píšou příspěvky o vlastní práci. S literaturou autorka zachází adekvátně, v poznámkách pod čarou ale často není uveden celý název titulu.

Po obsahové stránce považuji práci za zdařilou – přiměřeně pokrývá téma a podle mého názoru skutečně naplňuje vytyčený cíl. Jako problematičtější vidím praktickou část. Autorka využila osobní stáž v domově pro seniory, kde probíhá canisterapie, a sestavila pět kazuistik, na kterých podle svého tvrzení dokládá efekt probíhající terapie. Nejsou však stanoveny kritéria hodnocení, není zohledněn vliv intervenujících proměnných (a samozřejmě se nepracuje s kontrolní skupinou, což bývá mimo možnosti studentských prací). Z hlediska metodologie je problematický také postup sestavení vzorku. Z 18 osob cílové skupiny bylo vybráno 5, aniž by autorka vysvětlila způsob výběru. Při výběru nezohlednila délku pobytu klientů v domově ani délku probíhající terapie, a toto (možná záměrné?) zanedbání významných proměnných nereflektuje.

Autorka klade na svůj výzkum zvláštní důraz a vidí v něm význam, protože ani ve zdrojové literatuře nenašla kvalitní odkazy na provedené výzkumy. Je to další důvod, proč by byla větší pozornost na metodologickou čistotu prospěšná. V diskusi připouští vliv intervenujících proměnných, ale nepřikládá jim větší váhu – má za to, že prokázala skutečný vliv CT na seniory. Možná je to tak, ale protože neznáme kritéria hodnocení, která nestanovila, bohužel výzkum není z odborného hlediska

přesvědčivý. Autorka a její zápal však má moje sympatie a ráda bych, kdyby mohla tuto kritiku přijmout jako povzbuzení k vyšší kvalitě prováděných výzkumů, tak aby mohla publikovat o canisterapii i jinde než v zájmových časopisech o psech a zvýšila tak kredit i povědomí o této metodě na poli sociální práce se seniory. Tím by mohla přispět k profesionalizaci oboru a k jeho rozšíření v praxi, po kterém ve své práci volá.

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení **B – velmi dobře**.

Mgr. Anna Klimešová

červenec 2011

Otázky k obhajobě:

- Na str. 34 píšete, že „prostřednictvím psa ukazujeme svému okolí, jaké zaujímáme hodnoty v životě, jako například obětavost, věrnost apod.“ – můžete vysvětlit, jak jste to konkrétně myslela?
- V kapitole o významu psů v institucích pro seniory píšete, že u klientů tam převládá pocit izolace a prostřednictvím zvířat se vytváří klientova soukromá sféra a intimita. Jak tyto dvě věci souvisí? Můžete tuto myšlenku podrobněji vysvětlit?
- Abyste skutečně výzkumně prokázala efekt canisterapie, které prvky by musel výzkum splňovat? (Prosím podrobně.)